

Index Rerum,

- æquali aut majori summa, quam sit excessus mandati, p. 670. n. 262
- Manifestatio.*
Manifestatio personæ occultatæ non datur in Regno Aragonum in causis spectantibus sancto officio, pag. 86
- Manus Regia.*
Manus Regia manus est Ecclesiæ, p. 113. n. 22.
- Manutentio.*
Utente jure universali ex privilegio datur Manutentio etiam in specie non possessa contra juris assistentiam habentem, & etiam si possidenti jus commune resistat, p. 425. n. 141
Manutentio denegatur quandiu apparet de titulo invalido, p. 425. n. 138
- Maritus.*
Maritus qui ut legitimus administrator potuit comparere, si ut procurator agit absque mandato, corruunt acta, nec sustinentur illa via qua potuit agere, p. 589. n. 270
Quod procedit etiam in conjuncta persona, ibidem, n. 271
Maritus potest pro uxore agere sine mandato, & cautione de rato in bonis paraphernalibus, in cæteris cum cautione, in dotalibus liberè, ibidem, num. 272
Maritus censetur habere mandatum ad administranda bona paraphernalia, ib. num. 273. & de alio simili casu, ib.
- Martinus V.*
Martinus V. declaravit, se non intelligere excommunicare clericos recurrentes ad Regem in casibus illi spectantibus tam de jure, quam de consuetudine immemoriali, p. 44. n. 290
Martini Bulla refertur ad literam pro omnimoda satisfactione cognitionis per viam violentiæ, ibidem, num. 291
- Materia.*
Materia apposita sub aliquo rubro judicatur ejus esse naturæ, cujus est rubrum, p. 286. n. 150
- Matrimonium.*
Matrimonii quæstio si incidat, & remittat laicus judici Ecclesiastico, poterit hanc remissionem iterum revocare, p. 489. n. 47
- Maximilianus.*
Maximilianus ab Austria Archiepiscopus olim Compostellanus jam defunctus, voluit apud supremum Regis consilium *anhordinario* alterare, & avellere à Senatu Regio Gallico, p. 28. n. 173
- Medicus.*
Medicus promittens curare infirmum, si curet, & illico reincidat ægrotus, non videtur curasse à primo morbo, secus si ex longo intervallo, p. 669. num. 239
- Medium.*
Medium participat à juribus extremorum, & probatis extremis medium probatum remanet, pag. 501. n. 94
Quod procedit, quando Medium habet conjunctionem cum extremis, ib. n. 95
Medium ejusdem præsumitur naturæ & conditionis, cujus sunt extrema, b. n. 96
Medium declaratur ex præcedentibus & subsequentibus, ib. n. 97
- Melioramentum.*
Melioramenta prius debet solvere executor, si de prius solvendis mentio fiat in sententia, quam attendere debet, p. 648. n. 55
Melioramenta si respiciant jus universale, puta hereditatem, ad quam restituendam quis est condemnatus, en una res pro alia retineatur, pag. 649. n. 67
- Et quid hoc casu, quando Melioramenta de facili non possunt liquidari, an omnia bona sint relaxanda sub fidejussore, ib. n. 68
- Melioramenta opponens si non liquidet intra terminam sibi assignatam, proceditur ad executionem, ne sit in ejus potestate illam retardare, ib. numero 70
- Mendicantes.*
Mendicantium mentio ubi fit, semper præmittitur Ordo Prædicatorum, qui inter mendicantes connumerantur, p. 241. n. 32
- Merces.*
A taxatione Mercedis non datur appellatio suspensiva, sicut nec à sententia alimendorum præstandorum, p. 348. n. 82
Qualitas divitiarum & paupertatis in causa mercedis quoad admittendam vel rejiciendam appellationem attendenda est, ib. n. 83
In famulorum salario, & Mercede operarii non attenditur qualitas divitiarum, aut paupertatis, sed indistinctè non admittitur appellatio, ib. n. 84
Pro Mercede conventus si opponat, petentem esse divitem, ac constat: cessabit privilegium appellationis, imò admittitur quoad utrumque effectum, ib. num. 89
- Michael Archangelus.*
Michaëli Archangelo potestas concessa fuit in cælo propulsandi violentam superbiam Luciferi thronum Dei altissimi occupare cupientis, pagina 10. num. 41
- Miles.*
Capi potest Miles à judice ordinario ad effectum remittendi, p. 771. n. 14
- Minor.*
Minor viginti quinque annis pubes an pro debito possit capi, p. 175. n. 81. & 82
- Missio.*
Missio in possessionem utilis domini dumtaxat fit ob contumaciam emphyteutæ, p. 578. n. 38
- Mixtura.*
Mixturæ rariore appellatio multoties permittitur à tota sententia, p. 214. n. 27. & n. 28
Mixturæ rariore in causa possessoria in totum admittitur appellatio, p. 215. n. 43
Mixtura super possessoria & proprietate recipit in totum appellationem, p. 219. n. 88. & seqq.
Mixtura possessionis & proprietatis in sententia, sive proveniat ex natura possessoria, sive extrinsecus, quia permittitur agi de proprietate, appellationem permittit in totum, ib. n. 91
Mixtura possessoria & petitorii quatuor modis potest considerari, ib. n. 93
Mixtura ut admittat appellationem attenditur sententia dumtaxat, ib. n. 93
Mixtura quæ contingit in sententia, tripliciter consideratur, ib. n. 93
Mixtura possessoria & petitorii recipit appellationem, quia petitorium uti majus ad se trahit possessorium, p. 220. n. 105
Mixtura non operatur permissionem appellationis, quando petitorium incidenter tractatur in possessorio, ib. n. 107
Mixturæ ratio cessat, ubi nullitas accessorie continetur in sententia, p. 221. n. 111
- Moderamen.*
Moderamen inculpatae tutelæ tunc servatur, quoties id fit quo omisso vis tolli non potest, pag. 73. num. 286
- Monachus.*
Monachus pro debito civili capi non potest, p. 175. n. 72
Et quid quando ingressus sit religionem in fraudem credito-

& Verborum.

- creditorum vel post ejus capturam, vel postquam jam petita sit in eum executio, pag. 175. numero 73. remissivè.
- Monachi an possint cum cappa & Cruce processionaliter ingredi Parochiam, ad exportandum cadaver eligens apud ipsos sepulturam, pag. 243. numero 70
- Monachi non habent territorium nisi intra ambitum sui monasterii, ib. n. 71
- Monachi quando ad Vicariam perpetuam nominari possunt per Abbatem, cujus monasterio unita est Parochialis, p. 405. n. 158
- Moneta.*
Falsa Moneta crimine damnatus etiam convictus tantum vel confessus non auditur appellans, p. 465. numero 30
- Monitio vel Monitorium.*
Monitionem simplicem quilibet secularis iudex facere potest clerico, ut de aliquo certioretur, ut constituatur in mala fide, aut mora & ut certioratio illi præstet præjudicium, p. 63. n. 131
Monitio à citatione differt, quia illa nullam arguit superioritatem monentis, & sic à judice laico fieri potest clerico, ib. n. 132
Monitio seu requisitio unica vel trina diversis vicibus, aut trina uno contextu facta judici an sit necessaria, ut videatur justitiam denegare remissivè, p. 553. numero 139
A Monitoriis datis ubi danda non sunt, appellatur licite, quia sit actus per quem futurum designatur gravamen, p. 194. n. 14
A Monitorialibus literis ad effectum revelationis denegatis licet appellare, p. 195. n. 29
Monitoriales literæ ad effectum revelationis quinque requirunt requisita, ut queant relaxari, ib. numero 30
Monitorialium literarum ad effectum revelationis materiam qui tractent, ib. n. 31
Monitorium de ordinibus suscipiendis est actus extrajudicialis, p. 309. n. 40
Monitio trina an unica sufficiat ut negligentia inferioris arguatur, p. 324. n. 30
Monitus intra quod tempus tenetur adimplere, p. 537. n. 47. remissivè.
Monitio semper requiritur, si sumus in facto negativo ut incurrat peena, p. 632. n. 50
- Mora.*
Ex Mora regulariter periculum oritur, pagina 100. numero 20
Periculum ubi fit in Mora, quando tollitur appellatio, p. 334. remissivè.
Moram aut dilationem ubi res non recipit, appellatio sublata intelligitur, p. 380. n. 37
- Mors.*
Morte omnia cessare debent, cum culpa sit extincta, p. 96. n. 43
Mori diutius quis præsumitur propter peccatum, p. 198. n. 73
Mori certius, quam nasci, ib. n. 74
Mors omni momento speranda est, ibidem, numero 75
Mortem sacra Scriptura vocat fulgur, ib. numero 76. & 77
- Mulier.*
Mulier pro debito mere civili non carceratur, p. 176. n. 83
Mulier capi non potest pro debito publico aut fiscali, ib. n. 84
Mulier succedens laico pro debito fiscali an capi possit, remissivè, ib. n. 85
Mulier ratione tutelæ incarcerationi non potest, ibid. numero 86
- Mulier pro debito descendente ex delicto capi potest, ib. num. 87
Mulier meretrix, & personaliter in judicio comparet, & pro debito carceratur, ib. n. 88. & quid in meretrice maritata, ib. n. 89
Mulier non cogitur personaliter in judicio comparere sed per Procuratorem, ib. n. 90
Et quid quando judicium absque illa exerceri non potest, ib. n. 91
Mulier pro ferendo testimonio in causa criminali personaliter comparere cogi potest, ib. n. 92
Mulier an cogi possit personaliter comparere pro absolutione, p. 201. n. 113
Mulier pro ferendo testimonio, vel alia causa non cogitur comparere personaliter, sed ad eam mittitur tabellio, vel alia persona, ib. n. 114. & 115
Mulier incidens in canonem, *si quis suadente*, non cogitur pro absolutione adire Romam, seu ordinarius absolvat, ib. n. 116
Mulier non cogitur absens ad locum judicii pro absolutione accedere, ib. n. 120
Mulieri est privilegium juris communis, ne cogatur personaliter comparere, sed per maritum, aut procuratorem audiri debet, ib. n. 121
- Munus.*
Munera, & malignantium persuasio executores dvertere, & declinare faciunt à tenore mandati, p. 516. n. 54
Plura ad id sacre Scripturæ loca adducuntur in comprobationem, ib.
- Mutatio. Vide Status.*
Mutatione judicis eadem non diversa manet jurisdictionis, eademmet causa, idemque judicium, & idem tribunal, p. 99. n. 56
Mutatione & ratione personarum, qualitatis, vel accidentis non mutatur res, ut de Civitate, Collegio, Ecclesia, dignitate, & præbenda, circa declarationem l. *proponebatur de judiciis*, p. 79. n. 57
- Natura.*
Natura humana, nec quælibet ingenii fecunditas quantumvis experta poterit alium modum ad cognoscendum de violentia aptiorem repetire, quam hæctenus inventum, & practicum, p. 61. numero 100
Natura humana non potest esse destituta remediis ad sui conservationem necessariis, p. 74. n. 298
- Necessitas.*
Necessitas caret lege, & legem non admittit, & illicitum licitum, judicem incompetentem facit legitimum, alteratque præcepta, etiam divina, & alia hujusmodi, p. 211. n. 103
Necessitas, & utilitas mirabilem & laudabilem modum præbendæ protectionis contentum sub limitibus naturalis defensionis inducere, pagina 59. numero 19
- Negatio, Negativum.*
Negatio seu non datio Apostolorum vim habet delationis, p. 108. n. 38
Negatio apposita subjecto, aut termino communi, facit orationem universalem, p. 206. n. 47
Negativum potentius est affirmativo, p. 213. n. 7
Negatio plus negat, quam affirmat affirmatio, ib. numero 8
Negativa præcepta magis efficacius obligant, & adstringunt, quàm affirmativa, p. 214. n. 10
Negativa coarctata ad certam scripturam per illius inspectionem probatur, quia quod ibi non reperitur expressum, præsumitur non factum, p. 523. numero 170
Negativa aliquem non esse talem prout assertitur, probatur per inspectionem actorum, ib. n. 172
- Negligen-*

Index Rerum,

Negligentia.
A tarditate & Negligentia iudicis in administranda iustitia appellati deferendum, p. 324. n. 31
Negligentia & tarditatis gravamen post appellationem an inferior possit revocare, ib. n. 32

Nobilis, Nobilitas.
Nobilis pro aere alieno non incarceratur, p. 177. numero 97
Nobilis conductor vectigalis pro debito carceratur, ib. n. 98.
Nobilitatis ratio etiam in spiritualibus habetur, p. 242. n. 50

Nominatus.
Nominatus seu presentatus ab Universitatibus & Collegiis generalium studiorum non tenetur examen subire in beneficio simplici, p. 406. n. 176

Notarius.
Notarius apud quem adfuit acta gesta per iudicem Ecclesiasticum, contra quem violentia intentata est in Senatu, etiam absentem, compellendus est ad exhibenda, p. 95. n. 38
Notarii fidei standum est asserentis alia acta non esse ad responsum provisionis de autos diminutos, quo ad processum inspectionem super violentia procedit Senatus, p. 131. n. 56
Notarii Ecclesiastici etiam Apostolici imperiti, aut delinquentes reperiuntur possunt per ordinarium perpetuo vel ad tempus suspendi ab officio non obstante appellatione, p. 385. n. 2
Notarium semel electum per iudicem ad aliquod negotium, poterit iudex sine causa remove utque ad finem ipsius negotii, p. 386. n. 14
Notariis duobus electis si unus ceperit acta alicujus negotii scribere, alius deinceps non poterit se intramittere, nisi impedito primo, ib. n. 15
Notarius condemnatus crimine falsi, dumtaxat intelligitur privatus officii usu & exercitio, p. 603. numero 711
Notario delinquente extra officium, requiritur expressa privatio officii, quia non subintelligitur, p. 604. n. 72

Notitia.
Notitia facta, & praesumpta prout notificatio ad domum, non sufficit ut curiat tempus condemnato, p. 162. n. 62

Notorium.
Notorium licet relevet ab onere probandi, non tamen ab onere proponendi & allegandi, p. 466. numero 48
Notorii probatio quando & quibus casibus requiratur, & de qualitatibus & requisitis hujus probationis, aut quid concludere & continere debeat, p. 467. n. 49. remissive.
Notorium non requirit diffinitivam sententiam, sed ipsum est sententia desiderans executionem, ib. numero 50
Notorium esse reo negante, procedendum est ad declaratoriam interlocutoriam formato iudicio, aliter non fiet executio, ib. n. 51
Notorium an requirat libellum, & litis contestationem, & quid citationem, remissive, ib. n. 52
Notorium quotuplex sit juris, aut facti permanentis, vel transeuntis, seu momentanei, & quid manifestum & de singulorum attributis, & quomodo cognoscatur, & in quibus casibus verificetur, & de aliis pluribus, ib. n. 53. remissive.
Notorii sententia, ut impediatur appellationem, debet ferri cum expresso supposito notorii, & ejus facta mentione, non alias, ib. n. 56
Notorium admittit appellationem, quando in ea exprimitur causa rationalis offuscans notorium, ib. numero 60

Notorium, aut manifestum ubi est, appellationem esse nullam & non recipiendam, poterit iudex licite in causa procedere non obstante appellatione, p. 482. n. 41
Secus si sumus in dubio, quia tunc regula generali est standum, dum de casu excepto non apparet, ib. numero 42

Nullitas.
Nullitatem allegans tenetur omnia acta exhibere, ut possit argui contra sententiam, p. 79. n. 5
Nullitatis exceptio opposita executioni pensionis debet apparere notorie & evidenter, alias non impedit executionem, p. 353. 354. n. 51
Nullitas qua versatur circa extrinseca gratiae pensionis (prout in exemplis qua opponuntur) non impedit executionem, sed reservatur iudicio ordinario, ib. n. 52
Nullitas qua versatur circa intrinseca gratiae, nempe circa surreptionem, vel obreptionem & similia, legitima exceptio est ad impediendam executionem pensionis, ib. n. 54
Nullitas aut evidens iniquitas apparens ex actorum inspectione dicitur, esse in promptu, & notorie constare, p. 393. n. 2. & vide n. 34
Nullitas notoria patens ex actis impedit executionem trium conformium, p. 394. n. 22
Nullitas notoria in genere sumpta dividitur in tres species, p. 395. n. 24
Nullitas notoria & manifesta patens ex actis impedit trium conformium executionem, non tamen alia probatio, etiam in continenti hoc casu relevans est, ib. n. 26
Nullitas apparens ex facie sententiae magis quam alia quavis dicitur notoria, ib. n. 30
Nullitas proveniens tam ex non servatis terminis substantialibus, quam ex aliis concernentibus substantiam iudicii, & ob non servatam formam statuti requisitam ad actum, impedit executionem, ib. numero 32
Nullitas requirens altiore indaginem, quia nec constat ex actis, nec in continenti ejus probatio offertur, impedit executionem irretactabilem, ibid. numero 33
Nullitas velata, qua potest habere dubitationem, & disputationem, non est notoria, nec impedit executionem trium conformium, p. 396. n. 38
Ad Nullitates reddentes iudicium nullum tam in temporalibus quam in beneficialibus qui videndi, p. 408. n. 213
Nullitas non principaliter, sed per viam appellationis proposita appellationis naturam assumit, & causat attentata, p. 409. n. 233
Nullitas sententiae triginta annis durat, p. 519. numero 115
De Nullitate perpetuo agi potest in causis, quibus vertitur animae periculum, ib. n. 116
De Nullitate agentis sententiae etiam succumbenti non currit terminus ad appellandum ab ea propter injustitiam, p. 520. n. 113
Dummodo Nullitas calumniosè non sit proposita, aut ex causa evidenter improbabili, ib.
Qua doctrina procedit in attentatis absque distinctione, an appellatio sit compatibilis vel incompatibilis, ib. n. 131
Nullitas ex defectu mandati quocumque etiam post mille annos potest proponi, ib. n. 122
Et idem de Nullitate proveniente ex defectu jurisdictionis, ib. n. 133
Exemptio Nullitatis ex defectu mandati & jurisdictionis non censetur exclusiva ab statuto excludente omnes exceptiones, ib. n. 124
Nullitas de per se proposita sive principaliter aut incidenter

& Verborum.

incidenter non suspendit executionem sententiae, p. 526. n. 250
Et idem de Nullitate per viam querelae proposita, ib. n. 241
Nullitas deducta per viam exceptionis non suspendit executionem, p. 526. n. 232
De Nullitate dicere, & adire per viam querelae, paria sunt, ib. n. 235
Nullitas nulla major, quam quod sit extra potestatem, p. 542. n. 3
Nullitas qua inficit possessionem ejus virtute quis non vult impedire executionem, attenditur ne suspendatur, p. 385. n. 202
Nullitas respiciens titulum, & injustitiam principalis oppositoris, respicit petitorem cui reservatur, ib. num. 203
Nullitas qua inficit titulum & possessionem, obstat tertio se opponenti executioni ratione suae possessionis, p. 584. n. 213. & seqq.
Tertii oppositoris Nullitas tituli quando non apponenda, & quando sic, ib.
Nullitas instrumenti reddit probationem nullam, quo non potest dici de obligatione constare, p. 648. n. 51

Nuntiatio.
Nuntiatione spreta novi operis, quando quis agi patitur de jure principali ommissa via attentati, cessat attentatum, & appellationis prohibitio, p. 230. n. 47
Nuntiatio novi operis habet vim inhibitionis, p. 273. num. 5

Nuntius.
Nuntii reverendissimi jurisdictione solet declinari, volentis cognoscere de jure patronatus Regio, aliter autem appellatio decernitur per Consilium Camerae legitima, vimque feri & reponi, p. 431. n. 222
Nuntio exequire prout in mandato, erit recurrendum ad mandantis superiorem, & de ratione, p. 528. n. 6
Nuntio iudicis exequentis adimplere tamen mandatum limitatum, non ad mandantem sed ejus superiorem appellatur, p. 530. n. 43
Nuntius qui exequitur prout in mandato, non est qui gravat, sed mandans cui excessus & gravamen attribuitur, ib. n. 44
Nuntius ut mittat aliquem in possessionem, iudice mandante mortuo potest mandatum exequi, p. 546. n. 67
Excedit Nuntius qui habet in mandatis ut me ponas in possessione unius rei, & ipse me ponit in possessione alterius, p. 599. n. 15

Obligatio, Obligatus.

Obligatus realiter dumtaxat non tamen personaliter, carcerari non potest, p. 180. n. 143. & seqq.
Obligatus realiter tantum tunc capi potest, si bona defierit possidere dolose, p. 181. n. 150
Ita si rem attrivit, vel consumpsit, ib. n. 151
Obligaciones duae ubi concurrunt in eadem persona, potentior alteram vincit & perimit, p. 213. n. 6
Obligatus ad factum licet ante sententiam liberetur praestando interesse, non tamen post illam, quia obligat praecise, p. 536. n. 43
Obligatio redditus annui si est unica, pro omnibus praestationibus futuris, unica praescriptio sufficit pro tota obligatione, p. 558. n. 136
Singularis Obligaciones si oriantur pro singulis praestationibus annuis, tot praescriptiones sunt necessariae, ita ut unica pro omnibus non sufficiat, ibid. numero 137

Obligatio si est unica pro omnibus annuis praestationibus exceptio semel opposita & rejecta in executione unius praestationis, non obstant creditore in aliis, p. 559. n. 142
Obligaciones si tot sint quot annua praestationes, sententia pro prima pagina non parat plenum praedictum in subsequenibus, ib. n. 144
Obligatio guarentigia rem tradere mittit executioni, & statim mittitur in possessionem donatarius obligato possidente etiam non citato, p. 570. n. 37. & de effectibus clausulae justificativae in possessionis traditione appositae, ib. remissive.
Obligatio originalis licet sit concepta in solidum ea tamen qua oritur ex sententia, est pro rata secundum juris dispositionem, p. 643. n. 115
Si ex sexdecim Obligatis in solidum, quatuor tantum conventi simpliciter condemnentur pro rata, condemnati intelliguntur habito respectu ad omnes obligatos, non ad solos condemnatos, ib. numero 120
Quia in residuo absoluti intelliguntur, ib. n. 121
Quod fallit nisi iudex habuerit respectum ad libellum quo statutum fuerit omnes condemnari, in solidum omnes condemnari intelliguntur, ibid. numero 122
Obligatus vigore instrumenti ad rem, & interesse, si dumtaxat sit condemnatus ad rem, clausula (parito iudicato) non operatur respectu interesse non expressi, p. 664. n. 176
Obligatio semel extincta non reviviscit, etiam si res redierit ad priorem statum, p. 667. n. 219

Oeconomus.
Oeconomus an assignandus ab Episcopo durante lite inter patronos, vel in totum queat beneficium providere, p. 346. n. 52. remissive.
Oeconomus deputatio, sicut & ejus congruae assignatio non impeditur per appellationem sequentem, ib. n. 56

Officialis.
Officiales ad nutum amobiles, non possunt absque causa amoveri, p. 347. n. 42
Officiales minores ut Alguazeli incorrigibiles excessus committentes, possunt ab eorum iudice statim expelli, & manumitti sine lite, & appellatione, sed liberè, p. 285. n. 5
Officialibus tunc prohibita est appellatio, quando condemnantur pro delicto commissos in administratione officii sui, & a proprio iudice, ib. n. 6
Officialis delinquens extra officium captus ab una Curia remittitur ex urbanitate ad Curiam superiorem cuius est delinquens ipse, ib. n. 7
Officialis suspensus vel privatus officii administratione in Syndicatu poena exequitur appellatione non obstante, p. 386. n. 9
Officia & beneficia ad nutum amabilia, quando sine causa possint tolli, ib. n. 13. remissive.
Officii privationis poena si incuratur ipso jure sufficit delicti declaratio, ut privatio subintelligatur, p. 604. n. 73

Omissum.
Omissum ab statuto habetur pro omissio, maxime in dispositionibus strictis, p. 250. n. 11
Omissum intelligitur quidquid in condemnatione non sit expressum, p. 571. n. 54
Omissum seu non expressum in sententia habetur pro omissio, p. 643. n. 116

Onias.
Onias Summus Sacerdos ad Regem recurrere pro tollenda violentia in seditione populi a Simone Sacerdote illata, legitur, p. 57. n. 50

Opinio.
Opinio communis Doctorum sive in lectionibus, sive in tracta